

Andrzej Bronicki, Wojciech Ratajczyk

Kolonia Raciborowice, gm. Białopole,
woj. chełmskie. Stanowisko 3

Informator Archeologiczny : badania 21, 28-29

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KOLONIA BUSYNE, gm. Brubieszów
woj. zamojskie
Stanowisko 6

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
w Lublinie
Katedra Archeologii

Badania prowadzi dr Andrzej Kokowski. Finansował MOA-K w Zamościu. Pierwszy sezon badań. Osada kultury pocharów lejkowatych /KAR/, cmentarzysko Kultury amfor kulistych /KPL/, cmentarzysko kultury strzyżowskiej.

Nieznanne do tej pory z badań AEP stanowisko położone jest w strasie krawędziowej Grzędy Horodelskiej. Zajmuje ono stosunkowo łagodną część stoku wysoczyzny, przechodzącego w cypel wybitny. Ekspozycja południowa. Stanowisko zlokalizowano na drodze polnej prowadzącej z Ciołek do Busynego.

Przeprowadzono badania ratownicze mające na celu zabezpieczenie obiektów leżących na drodze. W dwóch przypadkach poczyniono niewielkie poszerzenia w skarpie wschodniej. Łącznie spenetrowano odcinek drogi o szerokości 3,5 m na długości 27 m. Poszerzenia zajęły 11,5 m². W wyniku prac odnotowano dwie jamy KPL, jeden grób zwierzący KAK wyposażony między innymi w dwa siekiery i naczyń; oraz cztery groby kultury strzyżowskiej. Wszystkie obiekty leżące w całości lub częściowo na drodze były silnie zniszczone. Dotyczy to zwłaszcza naczyń i kości szkieletów.

Interesujące przedmioty znaleziono w grobach kultury strzyżowskiej. Wystąpiły liczne przedmioty metalowe w postaci pierścionka, "szaszlicy", podwieszek i skrętów. Znaleziono również paciorki z "masy szklanej" i muszlę śródziemnomorską z wyciętymi otworami.

Materiały znajdują się w KA UMCS.

Nie przewiduje się dalszych badań.

KOLONIA RACIBOROWICE, gm. Białopole
woj. chełmskie
Stanowisko 3

Muzeum Okręgowe
w Chełmie

Badania prowadzili: mgr Andrzej Bronicki - Muz. Okręgowe Chełm, mgr Wojciech Ratajczyk - BBiDZ Chełm. Finansowało BBiDZ w Chełmie. Pierwszy sezon badań. Osada wielokulturowa /neolit, epoka Brązu, okres wpływów rzymskich, wczesne średniowiecze/.

Stanowisko odkryli uczniowie szkoły podstawowej w Kolonii Raciborowice. Na jego obszarze znajduje się prywatna piaskownia, którą planowano znacznie powiększyć.

Stanowisko położone jest na lewym brzegu bezimiennego dopływu Wełnianki, na niewielkim cyplu, ok. 0,5 km od szosy. Od wschodu stanowisko częściowo porośnięte jest lasem. Jego obszar wynosi ok. 3 ha. Zbocze ze stanowiskiem generalnie nachylone jest ku północnemu wschodowi. Wspomniana piaskownia zniszczyła północną część stanowiska na przestrzeni ok. 10 arów.

Materiał archeologiczny występował w wykopach piaskowni jak i na okolicznych polach. Badania zaczęto od czyszczenia ścian wybierzyska /ponad 200 m²/. Śladów obiektów nie stwierdzono. Wykopy założono w miejscach planowanego poszerzenia wybierzyska. Były to dwa sondaże - jeden bliżej lasu i drugi przecinający kulminację niewielkiego wzniesienia. Wystąpił w nich wielokulturowy i różnorodny materiał archeologiczny, w znacznym stopniu przemieszany /materiały młodsze głębiej niż starsze/. Wydaje się, że stanowisko musiało być założone na ruchomych płaskach. W sondażu przecinającym kulminację natrafiono na część obiektu /nr 2/. Wykop poszerzono odsłaniając cały zarys jamy. Była to duża /3,8 x 3,0 m/ jajowata forma o mławowatym dnem wypełniona ciemną zawartością. Zawierała różnorodny materiał kulturowy, również współczesny. W wykopie 2 odkryto "rów" ciągnący się wzdłuż profilu południowego - także współczesny. W wykopie 3 obiekt 1, bardzo nieregularny w planie płaskim i przekroju pionowym oraz bardzo rozmytych konturach zawierał bardzo różnorodny materiał archeologiczny. Wydaje się, że podobnie jak obiekty 4 i 5 może być on śladem po współczesnej eksploatacji piasku, chociaż materiału współczesnego nie stwierdzono. Być może starożytny charakter ma obiekt nr 3, który jest pozostałością po palenisku a zawierał fragmenty misy [7].

Łączenie przekopano 204,75 m². Znalaziono 4277 fragmentów ceramiki (niecharakterystyczne), 470 krzemieni (głównie odłupków i łuszczek), 96 kości (w tym część przepalonych), 235 fr. polepy oraz 12 okazów kamiennych. Do zabytków wydzielonych zakwalifikowano: 711 charakterystycznych fr. ceramiki, 196 okazów krzemieniowych (formy narzędziowe i technologiczne), 19 kamiennych racieraczy i gładzików, 2 kawałki polepy (jeden z odciskiem cienkiej belki lub łaździ, drugi - maszki).

Wśród zabytków ruchomych zdecydowanie przeważa ilościowo materiał kulturowy pucharów lejkowatych. Stosunkowo licznie występują zabytki wczesnobrązowe, w tym należące do kultury strzyżowskiej i kultury trzcinieckiej. Nielicznie reprezentowana jest kultura żułtycka, a śladowo materiał okresu wpływów rzymskich (?) i wczesnego średniowiecza.

Układ warstw typowy dla stanowiska przedstawia się następująco:

1/ humus - ciemnoszary, jednolity, silnie spiaszczony; 2/ piasek ciemnołody jednolity; 3/ szaropopielaty piasek z nielicznymi węgielkami drzewnym, jednolity; 4/ piasek biały jednolity, luźny; 5/ silnie zgliniony ciemnobrunatny piasek - cielec.

Stanowisko ma charakter osadowy, wielokulturowy. Materiały przechowywane są w MO w Chełmie.

Badania będą kontynuowane.

KRAKÓW - NOWA HUTA - KRZESŁAWICE
Stanowisko 41

Muzeum Archeologiczne
w Krakowie
Oddział w Nowej Hucie

Badania prowadziły dr Małgorzata Kaczanowska, mgr mgr Paulina Poleśka, Gryzelda Tobiła. Finansowało Muzeum Archeologiczne w Krakowie. Dzielniaty sezon badań. Osady z neolitu i okresu lateńskiego.

Prace archeologiczne prowadzone były w centralnej parti stanowiska. Wykopani objęto powierchnią około 1 ara. Kontynuowano badania nad zespołem obiektów oznaczonych numerami 70, 70C, 70D, związanych z środkową fazą kultury lendzielskiej. Podobnie datowany jest też trapezowaty w przekroju obiekt 72. Materiał neolityczny, związany głównie z środkową fazą kultury lendzielskiej, pochodzi również z wtórnego złoża i obiektów młodszych.

W 1979 r. odkryto w środkowej części stanowiska obiekty neolityczne przykryte zachowaną glebą kopalną. W 1987 r. wykonano wykop sondażowy, uzyskując profil długości 15 m i głębokości 2,5 m z przekrojem jam neolitycznych datowanych na środkową fazę kultury lendzielskiej i zachowanymi poziomem glebowym. Z profilu tego pobrano próby do badań gleboznawczych.

Ponadto przebadano także dwie dalsze chaty grupy tynieckiej kultury lateńskiej, oznaczone numerami 108, 129. Ich wymiary wynosiły odpowiednio 4 x 3,5 m. Obiekty te były lekko wgłębionymi w cielec półziemiankami o konstrukcji słupowej. W ich wypełniku znaleziono fragmenty celtyckiej ceramiki tocznej i naczyń ręcznie lepionych, a ponadto nieliczne zabytki metalowe (m.in. fragment noża/, drobne okruchy brzoźszynu, bryły żużla. W jednej z jam posłupowych /obiekt 129/ odkryto zachowany w całości kubek beczukowaty /ofiara zakładzinowa?/. Materiał kultury lateńskiej wystąpił także w warstwie kulturowej na przebadanym odcinku.

KRZEMIONKI, gm. Bodzechów
woj. kieleckie

Państwowe Muzeum Archeologiczne
w Warszawie

Badaniami kierował mgr Sławomir Sałaciński. Poszczególne odcinki prowadzili mgr mgr Andrzej Boguszewski, Wojciech Borkowski, Wiesław Migal, Marek Zalewski. Uczestniczyli również - R. Dzikińska /inventaryzator/ oraz studentki Instytutu Archeologii UW - I. Jaworowska, E. Krakowska. Finansowało PMA w Warszawie. Dzielniaty sezon badań. Kopalnie krzemienia pasiastego. Neolit, wczesna epoka brązu. Kultury - pucharów lejkowatych, amfor kulistych i mierzanowicka.